

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം

കരട് രേഖ

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം,
അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി
തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന്
ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്

അർത്ഥനാധികാരി
പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം)
കണ്ണൂർ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ (എൽ.എ.) ജനറൽ
തലശ്ശേരി

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ്

രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്
രാജഗിരി.പി.ഒ. കളമശ്ശേരി, പിൻ: 683 104
ഫോൺ: 0484 2911332/2550785

rajagirisia@gmail.com, admin@rajagiri.edu
www.rajagiri.edu

25 ജൂലൈ 2024

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം 1: പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

- 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും
- 1.4. പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

അദ്ധ്യായം 2: പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

- 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം
- 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ
- 2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ
- 2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി
- 2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ / സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ
- 2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

അദ്ധ്യായം 3: പഠന സംഘം, പഠന സമീപനം, പദ്ധതി ശാസ്ത്രം

- 3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ
- 3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.
- 3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി
- 3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെ കുറിച്ചുമുള്ള അവലോകനം.
- 3.5. തൽപ്പര കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറൻസ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 4: സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

- 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.
- 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)
- 4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം.
- 4.5. നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.
- 4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവും പ്രദേശവും.
- 4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷിഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും വിലയും, ഉപയോഗവും.

അദ്ധ്യായം 5: ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്.

- 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
  - 5.1.1. പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ)
- 5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതുമൂലം ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.5. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
  - 5.6.1 പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാതബാധിതരാകുന്നവർ)
  - 5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

അദ്ധ്യായം 6: സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ (പദ്ധതിപ്രദേശവും പുനസ്ഥാപനപ്രദേശവും)

- 6.1. പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും
- 6.3. ദുർബ്ബലജനവിഭാഗം
- 6.4. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും
- 6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ
- 6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും
- 6.8. ഭരണ സംഘടനകൾ
- 6.9. രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

- 6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ
- 6.11 പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ.
- 6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

അദ്ധ്യായം 7: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി സ്ഥാപന സംവിധാനം

- 7.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും
- 7.2. സർക്കാരിര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 7.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 7.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

അദ്ധ്യായം 8 : സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

- 8.1. പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവ്
- 8.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും
- 8.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

അദ്ധ്യായം 9: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

- 9.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ
- 9.2. റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും
- 9.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 10 : നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും- അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

- 10.1. പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം
- 10.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

അദ്ധ്യായം 11: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ ആസൂത്രണം

- 11.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം
- 11.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 11.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ
- 11.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
- 11.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ
- 11.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി.
- 11.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

പട്ടികകൾ

- 1.3.1. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം
- 1.5.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും
- 3.1.1. പഠനസംഘം
- 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ
- 5.1.1. ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ
- 11.6.1. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

ആമുഖം

സാമൂഹ്യ പ്രവർത്തന വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് തനത് മുദ്രപതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള, എറണാകുളം ജില്ലയിലെ കളമശ്ശേരിയിൽ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ള രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങളോടൊപ്പം, സാമൂഹ്യസേവന പ്രവർത്തനങ്ങളും, വിവിധ വിഷയങ്ങളിലുള്ള ഗവേഷണ പഠനങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും ചെയ്തുവരുന്നു. RFCTLARR ACT-2013 അനുസരിച്ച് നടപ്പിലാക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതികളുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പിന്റെ അംഗീകാരം രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസിന് ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2024 മെയ് 28 തീയതിയിലെ നമ്പർ 1710, വാല്യം 13 കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 27.05.2024 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/7839/2023-C2 പ്രകാരം കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിന് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്ന പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിന് രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്, കളമശ്ശേരിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതനുസരിച്ച് നടത്തിയ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണിത്. കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ 2015 ന്റെ ചട്ടം 15(5) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം **സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ നിർവ്വഹണ ആസൂത്രണവും** പ്രത്യേകം അവസാന അദ്ധ്യായമായി (അദ്ധ്യായം:11) ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമ രേഖ ഫോറം നമ്പർ 6 ൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

ഡോ. (ഫാ) സാജു എം.ഡി
പ്രിൻസിപ്പാൾ & ചെയർപേഴ്സൺ (SIA)

അദ്ധ്യായം 1

പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

ഒരു രാജ്യത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. ജനങ്ങളുടെയും ചരക്കുകളുടെയും ഗതാഗതത്തിന് അനുയോജ്യമായ അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് സാമ്പത്തിക വ്യവസ്ഥയുടെ സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് ഒരു മുൻ ഉപാധിയാണ്. ആയതിനാൽ കാര്യക്ഷമമായ റോഡ് സൗകര്യം, പാലങ്ങൾ എന്നിവ ഉണ്ടായിരിക്കുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ വികസനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ധർമ്മടം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും തലശ്ശേരി നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് ഒരു വി.സി.ബി കം ഫുട് ബ്രിഡ്ജ് ആണ് ഉള്ളത്. വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് ഗതാഗതം സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലും, പാലത്തെ പിണറായി പഞ്ചായത്തിലെ പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാത ഇല്ലാത്തതിനാലും നിലവിൽ ഈ പാലത്തിലൂടെ വാഹന ഗതാഗതം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ, ടി പാലത്തെ പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പുതിയ രണ്ടു വരി പാതയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തി പുരോഗമിക്കുന്നതിനാൽ അതിനനുസൃതമായി സുരക്ഷിതമായ വാഹന ഗതാഗതം സാധ്യമാക്കുന്നതും പദയാത്രികരുടെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതുമായ സൗകര്യമുള്ള ഒരു പാലം ആവശ്യമാണ്. ഈ ഒരു ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെയും അനുബന്ധ റോഡിന്റെയും നിർമ്മാണ പദ്ധതി ഡിസൈൻ ചെയ്ത് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ടി പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോട് കൂടി പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ടൗണിലേക്കും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനായി പാലവും റോഡും വളരെയധികം സഹായകരമാവുകയും, അതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുകയും ചെയ്യും. കൂടാതെ, പാലത്തിന്റെ എരഞ്ഞോളി

ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് പിണറായി, മാമ്പ്രം, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നതിനും, പിണറായി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തലശ്ശേരി എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

പുതിയ പാലം നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങളാണ്. ടി പദ്ധതി പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന പാലത്തിന്റെ ഉമ്മൻചിറ പുഴക്ക് കിഴക്ക് ഭാഗത്തുള്ള പ്രദേശം പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 15-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട കിഴക്കുംഭാഗം എന്ന സ്ഥലവും പടിഞ്ഞാട് ഭാഗത്തുള്ള പ്രദേശം എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 3-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഉൾപ്പെട്ട എസ്.എൻ പുരം പ്രദേശവുമാണ്.

1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും

2024 മെയ് 28 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2024 മെയ് 27 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/7839/2023-C2 പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി, അതായത് കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി വില്ലേജിൽ നിന്നും 0.2300 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും എരഞ്ഞോളി വില്ലേജിൽ നിന്നും 0.1650 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും ഉൾപ്പെടെ ആകെ ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത വിജ്ഞാപനത്തിൽ ചേർത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥല വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 1.3.1. ൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.3.1.: പദ്ധതിയ്ക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം

താലൂക്ക്	വില്ലേജ്	സർവ്വെ നമ്പർ	വിസ്തീർണ്ണം (ഹെക്ടർ)
തലശ്ശേരി	പിണറായി	75, 76/1, 76/2	0.2300
	എരഞ്ഞോളി	129/5, 129/6, 129/7, 129/10, 130/1, 130/2	0.1650
		ആകെ	0.3950

1.4 പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

നിലവിലുള്ള പാലത്തോട് ചേർന്ന്, അതിന്റെ അനുബന്ധ റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെ പദ്ധതി രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

1.5 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു. പിണറായി വില്ലേജിൽ നിന്ന് 0.2300 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജിൽ നിന്ന് 0.1650 ഹെക്ടർ സ്ഥലവുമാണ് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും ഭൂവുടമകളെ നേരിട്ടും ടെലിഫോൺ മുഖാന്തിരവും ബന്ധപ്പെട്ട് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിലെ 8 ഭൂവുടമകളിൽ നിന്നാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം ഇത്തരത്തിൽ വിവരശേഖരണം നടത്തിയത്.

ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുക, ചുറ്റുമതിൽ ബാധിക്കപ്പെടുക, മരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖപ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പൊതുവിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കിയ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ.

പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്തവർ നൽകിയ വിവരമനുസരിച്ച് ഓരോ ഭൂവുടമക്കും നേരിടേണ്ടി വരുന്ന പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ പട്ടികയായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.5.1: പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ	ആഘാതബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം	വിശദീകരണം
ഭൂമി പദ്ധതിബാധിതമാകൽ			
1	കൈവശഭൂമി അളവ് കുറയൽ	8 ഭൂവുടമകൾ	<ul style="list-style-type: none"> ആകെ 8 ഭൂവുടമകളുടെ (പിന്നറായി-3 എറഞ്ഞോളി -5) കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവാണ് കുറയുന്നത്.
വീട് / വ്യാപാര വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ / മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾ / മറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ			
2	കെട്ടിടങ്ങൾ/ മറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ	1 ഭൂവുടമ	<ul style="list-style-type: none"> വീടോ, വ്യാപാര സ്ഥാപനങ്ങളോ, മറ്റ് കെട്ടിടങ്ങളോ ആർക്കും തന്നെ ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല. എന്നാൽ, ഒരു ഭൂവുടമയുടെ ചുറ്റുമതിൽ ബാധിക്കപ്പെടുന്നുണ്ട്.
കൃഷി / ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ			
3	ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	8 ഭൂവുടമകൾ	<ul style="list-style-type: none"> തെങ്ങ് (7), തേക്ക് (3), കവുങ്ങ്(1), വാഴ (2), മഹാഗണി (1), കശുമാവ് (1).
ഉപജീവനമാർഗം / വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ			
4	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	1 ഭൂവുടമ	<ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന തെങ്ങിൽ നിന്നും ലഭിച്ചു കൊണ്ടിരുന്ന വരുമാനം നഷ്ടപ്പെട്ടതായി ഒരു ഭൂവുടമ അറിയിച്ചു.
അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉപയുക്ത			
	ഉപയോഗ യോഗ്യമല്ലാത്ത അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം	1 ഭൂവുടമ	<ul style="list-style-type: none"> പുതിയ പാലം സ്ഥലത്തിന് മുകളിലൂടെ പോകുന്നതിനാൽ, ഏറ്റെടുക്കലിന് ശേഷം ബാക്കി വരുന്ന സ്ഥലം ഉപയോഗ ശൂന്യമാകും എന്ന് ഒരു ഭൂവുടമ അറിയിച്ചു.
മറ്റ് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ			
5	ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങൾ/അപകട സാധ്യതകൾ		നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പൊടിശല്യം, ശബ്ദ മലിനീകരണം എന്നിവയ്ക്കുള്ള സാധ്യതകൾ
6	പരിസര മലിനീകരണം		നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ മൂലം

1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, കൂടാതെ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പോളിസിക്ൾ (23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD) പ്രകാരവും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടിക 1.6.1. ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം	ലഘൂകരണ നടപടി
1	കൈവശഭൂമി നഷ്ടമാകൽ/ അളവ് കുറയൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം.
2	മറ്റ് നിർമ്മിതികൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃസ്ഥാപനവും.
3	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം.
4	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ/ അപകട സാധ്യതകൾ	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്ല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളികളുടെയും പ്രദേശവാസികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
5	ഉപയോഗ യോഗ്യമല്ലാത്ത	നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച് ഏറ്റെടുക്കലിന്

	അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം	പരിഗണിക്കുക
6	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് മൂലം ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പരിസര മലിനീകരണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ്, യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
7	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടി മാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി തൈകൾ നട്ടു പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

അദ്ധ്യായം 2

പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ നിർവ്വഹകരായി സർക്കാർ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നത് സർക്കാർ മരാമത്ത് പണികളുടെ ഡിസൈനിങ്ങ്, ആസൂത്രണം, നിർമ്മാണ നിർവഹണം, അറ്റകുറ്റ പണികൾ നടത്തൽ, മേൽനോട്ടം, എന്നിവ നിർവഹിക്കുന്നതിനായി രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള നിയമപരമായ സ്ഥാപനമായ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പിനെയാണ്. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആയിരിക്കും.

കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിയുടെ അനുമതി സർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിച്ചതിനെ തുടർന്ന് നടത്തിയ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ വർക്കിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഒരു താൽക്കാലിക ഡിസൈൻ, ഡിസൈൻ വിങ്ങിൽ നിന്നും 19.05.2023 തീയതിയിലെ CEDN-BDU/383/2022-ABE11-PWD നമ്പർ കത്ത് മുഖാന്തിരം ലഭിക്കുകയും, 2020-21 ലെ ബഡ്ജറ്റ് പ്രൊവിഷനിൽ നിന്ന് 20% ശതമാനം, അതായത് 10 ലക്ഷം രൂപ ടി വർക്കിന് വേണ്ടി അലോട്ട് ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. ഡിസൈൻ വിങ്ങിൽ നിന്നും ലഭ്യമായ ഈ ഡിസൈനിന്റെയും സോയിൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ റിപ്പോർട്ടിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 9.75 കോടി രൂപയുടെ എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്തു.

2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി

റോഡുകൾ, പാലങ്ങൾ എന്നിവ നിർമ്മിച്ച് യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധി വാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2(b) യിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ പാലങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഫോറം നമ്പർ 2 ൽ അർത്ഥനാധികാരി സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രം അനുസരിച്ച് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. പിണറായി വില്ലേജിൽ നിന്ന് 0.2300 ഹെക്ടർ സ്ഥലവും, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജിൽ നിന്ന് 0.1650 ഹെക്ടർ സ്ഥലവുമാണ് ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. നിലവിലെ ഡിസൈൻ പ്രകാരം പിണറായി വില്ലേജ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഭാഗത്ത് പുതിയ പാലത്തിന്റെ അലൈൻമെന്റും അപ്രോച്ച് റോഡും കടന്ന് പോകുന്നത് മൂന്ന് സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഭൂമിയിലൂടെയാണ്. അതു പോലെ എരഞ്ഞോളി വില്ലേജ് ഉൾപ്പെടുന്ന ഭാഗത്ത് പാലത്തിന്റെ അലൈൻമെന്റും അപ്രോച്ച് റോഡും കടന്ന് പോകുന്നത് നാല് സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ ഭൂമിയിലൂടെയും ഒരു വായന ശാലയുടെ പേരിലുള്ള ഭൂമിയിലൂടെയുമാണ്.

പിണറായി, എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് പദ്ധതിയിലൂടെ പ്രദേശവാസികളുടെ ട്രാഫിക്ക്കും മറ്റുമുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കി, അതിലൂടെ അവരുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. കൂടാതെ, എരഞ്ഞോളി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് പിണറായി, മാമ്പ്രം, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നതിനും, പിണറായി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തലശ്ശേരി എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണവും, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ചെലവും, ടെലഫോൺ, വൈദ്യുതി, വെള്ളം, തുടങ്ങിയ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ ആസ്തികളുടെ ഷിഫ്റ്റിങ്ങുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ ചെലവായി കണക്കാക്കിയിരിക്കുന്നത് 9.75 കോടി രൂപയാണ്.

2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ

നിലവിലുള്ള പാലത്തിന്റെ അനുബന്ധ റോഡുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന വിധത്തിലാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെ നിർമ്മാണം. ഡിസൈൻ ചെയ്തിരിക്കുന്നത് എന്നതിനാൽ തന്നെ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോദിച്ചതായി അറിയാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

പദ്ധതി ഒരു ഘട്ടത്തിൽ പൂർത്തീകരിക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിയുടെ നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരം പാലത്തിന്റെ ആകെ നീളം 164.9 മീറ്ററും, വീതി 9.75 മീറ്ററുമാണ്. ഇതിൽ, 7.50 മീറ്റർ വീതിയിൽ ക്യാരേജ്വേയും ഒരു വശത്ത് 1.50 മീറ്റർ വീതിയിലുള്ള നടപ്പാതയും ഉൾപ്പെടുന്നു. 12.5 മീറ്റർ വീതമുള്ള 13 സ്പാനുകളാണ് നിർദ്ദിഷ്ട പാലത്തിനുള്ളത്. പാലത്തിന്റെ അനുബന്ധ റോഡിന്റെ നീളം എസ്.എൻ പുരം ഭാഗത്ത് 100 മീറ്ററും, കിഴക്കുംഭാഗം ഭാഗത്ത് 60 മീറ്ററുമാണ്.

കാരേജ് വേയിൽ നിന്നും മഴവെള്ളം ശരിയായ രീതിയിൽ ഒഴുക്കി കളയുന്നതിനുള്ള ഡ്രെയിൻ സ്പന്ദുകൾ, ആവശ്യമായ ലൈറ്റിങ്ങ് സൗകര്യങ്ങൾ, റോഡ് സൈനുകൾ, മാർക്കിങ്ങ്സ്, സിഗ്നലുകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള റോഡ് സുരക്ഷാ സംവിധാനങ്ങൾ, റിവർ പ്രൊട്ടക്ഷൻ വർക്കുകൾ, അനുബന്ധ റോഡിന്റെ സംരക്ഷണത്തിനായി വശങ്ങളിൽ ബെൽറ്റ് തുടങ്ങിയ സൗകര്യങ്ങളും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്തുള്ള വസ്തുവകകളിലേക്ക് മതിയായ പ്രവേശനം തടസ്സപ്പെടാത്ത രീതിയിലുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണം. കൂടാതെ, പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് നിലവിലുള്ള കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആസ്തികൾ മാറ്റി സ്ഥാപിക്കേണ്ടി വരും.

2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി

പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിന് മത്സരാധിഷ്ഠിത അപേക്ഷകളിൽ നിന്ന് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് കരാറുകാരനെ നിയമിക്കും. കരാറിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വ്യവസ്ഥകളനുസരിച്ച്

കരാറുകാരൻ ജോലികൾ നിർവ്വഹിക്കണം. ആധുനിക യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ സഹായത്തോടെ സാങ്കേതിക വിദഗ്ദ്ധരും അല്ലാത്തവരുമായ തൊഴിലാളികളുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ചായിരിക്കും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നത്.

2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാതവിലയിരുത്തൽ/സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

സോയ്ൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ (മണ്ണ് പരിശോധന), ഹൈഡ്രോളജിക്കൽ സർവ്വെ, ടോപ്പോഗ്രാഫിക് സർവ്വെ, എന്നിവയാണ് പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് മുമ്പേ നടത്തിയ പഠനങ്ങൾ. രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണിത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി മറ്റ് പഠനങ്ങൾ നടന്നതായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013
- ❖ കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ-റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.
- ❖ വിവരവകാശ നിയമം 2005

അദ്ധ്യായം 3

പഠനസംഘം, പഠനസമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ധർമ്മടം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും തലശ്ശേരി നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എരഞ്ഞാളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞാളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ ഭൂമി, ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 4(1) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്, കളമശ്ശേരിയെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ 2024 മെയ് 28 തിയ്യതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/7839/2023-C2, തീയതി 2024 മെയ് 27, പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. തദനുസൃതമായി സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിൻ്റെ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തി.

3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിൻ്റെ അധ്യക്ഷയായ രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിൻ്റെ ഡയറക്ടറുടെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേകളും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തിയ അനുഭവ സമ്പത്തുള്ള 9 അംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ടീമാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവരങ്ങളുടെ ശേഖരണവും വിശകലനവും ഏകോപനവും നടത്തി കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്.

പഠന സംഘത്തിൻ്റെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 3.1.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.1.1. പഠന സംഘം

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത പദവി	പ്രവർത്തന പരിചയം
1	ഡോ. ഫാ.സാജു എം. ഡി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യൂ, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി., ചെയർപേഴ്സൺ	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 14 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
2	ഡോ:ബിനോയ് ജോസഫ്	എം.എ (എച്ച്.ആർ.എം), പി.എച്ച്.ഡി., എൽ.എൽ.ബി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 27 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
3	ഡോ. ഫാ. ഷിന്റോ ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യൂ, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
4	മീന കുരുവിള	എം.എസ്.ഡബ്ല്യൂ, കൺസൾട്ടന്റ്	വികസനമേഖലയിൽ 37 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
5	ബിജു സി.പി.	ബി.എ, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഓഫീസർ	വികസനമേഖലയിൽ 30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
6	വിനയൻ വി എസ്സ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യൂ റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	വികസനമേഖലയിൽ 20 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
7	എലിസബത്ത് പെനെലോപ്പ് ലോബോ	എം.ബി.എ. റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	36 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
8	ഫിലോമിന കെ.എ.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	29 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം
9	ഇന്ദിര വി. വി..	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	31 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം

3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പദ്ധതി മൂലമുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക കൂടാതെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനാവശ്യമായ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ മേഖലകൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും കൂടാതെ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും. എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘാംഗങ്ങൾ 12.06.2024 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും, പഠനത്തിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പരിശോധിച്ച് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ തരം, നിലവിലെ ഉപയോഗം, വസ്തു കൈവശമായ കാലാവധി, കുടുംബാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കുടുംബത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അവസ്ഥ, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾ ടി ചോദ്യാവലിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. തുടർന്ന് പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ ഭവന സന്ദർശനം നടത്തിയും ടെലിഫോണിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും ടി ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് അഭിമുഖം നടത്തി വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചു.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടുകളും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെയും അഭിമുഖത്തിലൂടെയും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്ത് ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് മുൻകൂട്ടി അറിയിപ്പ് നൽകി സംഘടിപ്പിക്കുന്ന പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യും. പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും ആയതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകുന്ന മറുപടിയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത്.

പട്ടിക 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ

തീയതി	ഘട്ടങ്ങൾ
27.05.2024	പഠനം നടത്തുന്നതിന് രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്, കളമശ്ശേരിയെ നിയോഗിച്ച് കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം
12.06.2024	പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സംയുക്ത സന്ദർശനം & ചോദ്യാവലി പരിശോധന
12.06.2024	പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വെ
20.06.2024	പ്രാഥമിക & ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യൽ
25.07.2024	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കൽ
12.08.2024	പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ്

3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതം ഓരോ കുടുംബത്തിനും വ്യത്യസ്തമായിരിക്കും എന്നതിനാൽ പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന എല്ലാ കുടുംബങ്ങളെയും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പഠനമാണ് മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതിയെക്കാൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന് അഭികാമ്യമാകുന്നത്. ആയതിനാൽ പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം മുഴുവനായും സന്ദർശിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന 8 ഭൂവുടമകളെ കണ്ടെത്തുകയും, അവരിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്യും.

3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ടും പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. കൂടാതെ, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന വിവരങ്ങൾ പിന്നീട് ഇതോടൊപ്പം കൂട്ടിച്ചേർക്കുന്നതാണ്.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുമാണ് പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ. അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ്, (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമാണ് ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമവും അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും നയങ്ങളും പരിശോധിച്ചു.

പട്ടിക 3.4.1.: പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങൾ, വിവര സ്രോതസ്സുകൾ.

തരം	വിവരങ്ങൾ	സ്രോതസ്സ്
പ്രാഥമിക വിവരങ്ങൾ	പദ്ധതി പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, ഭൂമിയുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ	<ul style="list-style-type: none"> പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശനവും നിരീക്ഷണവും പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളും അല്ലാത്തവരുമായ കുടുംബങ്ങളിൽ നിന്ന് സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെ വിവരശേഖരണം. പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം

ദിതീയ വിവരങ്ങൾ	<p>പദ്ധതിയുമായ് ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ</p> <p>ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങൾ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയം • സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി
-----------------------	--	--

3.5. തത്പര കക്ഷികളുമായി നടത്തിയ കുടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

പഠനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ വിവിധ നടപടികളുടെ ചുരുക്കം:

- ❖ അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങളുടെ പഠനം
- ❖ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സന്ദർശനം
- ❖ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സർവ്വെ
- ❖ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും
- ❖ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ്

അദ്ധ്യായം 4

സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്ത്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ധർമ്മടം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും തലശ്ശേരി നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. മൂന്ന് വശങ്ങളും നദികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട പിണറായി ഗ്രാമം അഞ്ച് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളുമായി അതിർത്തി പങ്കുവെക്കുന്നു. പത്തൊമ്പത് വാർഡുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ മിക്കവാറും എല്ലാ വാർഡുകളിലും തന്നെ ഒന്നോ അതിലധികമോ പ്രൈമറി സ്കൂളുകൾ ഉണ്ട്. ആകെ, 9 ലോവർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളും 6 അപ്പർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളും ഉണ്ട്. പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ അതിർത്തി പങ്കുവെക്കുന്ന ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്. എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ വടക്കേ അതിർത്തിയിലാണ് ധർമ്മടം, പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്. അഞ്ചരക്കണ്ടി പുഴയുടെ ഉമ്മൻചിറ പുഴ, എരഞ്ഞോളി പുഴ എന്നിവ ഈ പഞ്ചായത്തിന്റെ അതിർത്തിയിലൂടെ ഒഴുകുന്നു. ഉമ്മൻചിറ പുഴക്ക് ഇരുവശങ്ങളിലുമുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ് നിലവിലെ പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. ടി പദ്ധതി പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന പാലത്തിന്റെ ഉമ്മൻചിറ പുഴക്ക് കിഴക്ക് ഭാഗത്തുള്ള പ്രദേശം പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 15-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട കിഴക്കുംഭാഗം എന്ന സ്ഥലവും പടിഞ്ഞാട് ഭാഗത്തുള്ള പ്രദേശം എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 3-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട ഉൾപ്പെട്ട എസ്.എൻ പുരം പ്രദേശവുമാണ്.

4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേതാകാതെ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)

പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നുമായി 0.3950

ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കും ഏതാനും കുടുംബങ്ങൾക്കും വിവിധങ്ങളായ വിപരീത പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ അദ്ധ്യായം 1 ൽ 1.5 ൽ വിശദമായി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി

പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരിയായ കണ്ണൂർ പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് (പാലം) വിഭാഗം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി പറയുന്നത്. എന്നാൽ, കിഴക്കുംഭാഗം (പിണറായി) ഭാഗത്ത് നിലവിൽ ഉള്ള അനുബന്ധ റോഡിന്റെ വീതി 6 മീറ്റർ മാത്രമാണ്. ഇത് 10 മീറ്റർ ആക്കുന്നതിന് വേണ്ടി 2 മീറ്റർ വീതം നിലവിലുള്ള റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത് പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായതിനാൽ 60 X 4 മീറ്റർ സ്ഥലം കൂടി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള അനുമതിക്കായി സർക്കാരിലേക്ക് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നാണ് അറിയാൻ കഴിഞ്ഞത്.

4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം

ഏറ്റെടുക്കുന്ന ഭൂമിക്ക് സമീപത്തായി നിലവിലുള്ള പാലവും അനുബന്ധ റോഡും, കൂടാതെ, ശ്രീനാരായണ വായന ശാല & ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പേരിലുള്ള കുട്ടികൾ കളിക്കുന്ന ഗ്രൗണ്ടും ഒഴികെ മറ്റൊരു സ്ഥലവും പൊതുവിനിയോഗത്തിലുള്ളതായി ബോധ്യപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

4.5 നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നേരത്തേ ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഗുണവും പ്രദേശവും

നാളത് ഭൂസ്ഥിതി പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞാളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്ന 0.3950 ഹെക്ടർ ഭൂമി

നഞ്ച വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. കൂടാതെ, പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ പിന്നറായി, എറണോളി പഞ്ചായത്തുകളിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളാണ്. പിന്നറായി പഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പ്രദേശത്ത് നിലവിൽ വാഹന ഗതാഗത സൗകര്യം വളരെ കുറവാണ്. ഇരുചക്ര വാഹനങ്ങളൊഴികെ മറ്റ് വാഹനങ്ങൾക്ക് പ്രദേശത്ത് എത്തിപ്പെടുന്നതിന് നിലവിൽ മാർഗ്ഗമില്ല. എന്നാൽ, എറണോളി പഞ്ചായത്ത് പരിധിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എസ്.എൻ പുരം ഭാഗത്ത് ബസ് റൂട്ട് കുറവാണെന്നതൊഴികെ വാഹന ഗതാഗതം പൊതുവെ ഉള്ള സ്ഥലമാണ്. കൂടാതെ, ഈ പ്രദേശത്ത് ഏറെക്കുറെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെയെല്ലാം പ്രാപ്യതയുള്ളതുമാണ്.

4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട സർവ്വെ നമ്പരുകളുടെ 8 ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തി സർവ്വെ ചെയ്തത്. ടി ഉടമകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരമനുസരിച്ച്, പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം, പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം എന്നീ വിവരങ്ങൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം

സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത് ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരം നൽകിയ ഭൂവുടമകൾ എല്ലാം തന്നെ തങ്ങളുടെ സ്ഥലം നഞ്ച വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണെന്ന് അറിയിച്ചു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന സ്ഥലങ്ങളുടെ നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, കുട്ടികളുടെ കളി സ്ഥലമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വായന ശാലയുടെ സ്ഥലമൊഴികെ, പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലങ്ങൾ പ്രധാനമായും കൃഷിക്കായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. തെങ്ങ്, കവുങ്ങ്, വാഴ, തേക്ക് തുടങ്ങിയവയാണ് പ്രധാന വിളകൾ. സമീപത്തുള്ള ഉമ്മൻചിറപ്പുഴയിലെ വെള്ളമാണ് ജലസേചനത്തിനായി പ്രധാനമായും ആശ്രയിക്കുന്നത്.

4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർവ്വെ നമ്പരുകളിലുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയ 8

ഭൂവുടമകളിൽ അഞ്ച് ഉടമകളുടേത് (കിഴക്കുംഭാഗം-1, എസ്.എൻ പുരം-4) വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലമാണ്. ഇതിൽ, ഒരു ഭൂവുടമ (ചെറുവാരി നാണു) നിലവിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്നില്ല. എസ്.എൻ പുരം ഭാഗത്തുള്ള മറ്റൊരു സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥത ശ്രീനാരായണ വായന ശാല & ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പേരിലുള്ളതാണ്. എന്നാൽ, കിഴക്കുംഭാഗത്ത് നിന്ന് ഏറ്റെടുക്കുന്ന രണ്ട് സ്ഥലങ്ങളുടെ ഉടമസ്ഥത രണ്ടോ അതിലധികമോ വ്യക്തികളുടെ പേരിലാണ്.

നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലങ്ങൾ ഉടമകൾക്ക് കൈവശമായ രീതി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ശ്രീനാരായണ വായനശാലയുടെ സ്ഥലമൊഴികെ, മറ്റെല്ലാ സ്ഥലങ്ങളും നിലവിലെ ഭൂവുടമകൾക്ക് പാരമ്പര്യമായി ലഭിച്ചതാണ്. വായന ശാലയുടെ സ്ഥലം ശ്രീനാരായണ വായന ശാല & ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ ഉടമകൾ 2004 ൽ വാങ്ങിയതാണ്.

ഉടമകൾക്ക് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ്

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന പിന്നറായി വില്ലേജിലെ 3 ഭൂവുടമകൾക്ക് പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ് യഥാക്രമം 34 സെന്ററും, 58 സെന്ററും, 60 സെന്ററുമാണ്. എന്നാൽ, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജിലെ ഭൂവുടമകൾക്ക് പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് കൈവശമായ ഭൂമിയുടെ അളവ് 2 സെന്റ്, 5 സെന്റ്, 7 സെന്റ്, 10 സെന്റ്, 18.5 സെന്റ് എന്നിങ്ങനെയാണ്.

4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും, വിലയും, ഉപയോഗവും

സർവ്വെയിൽ ലഭ്യമായ വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ഭൂവുടമകളിൽ യാതൊന്നിലും കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലമായി ഭൂമി കൈമാറ്റമോ മറ്റ് വ്യവഹാരങ്ങളോ നടന്നിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യായം - 5

ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യാഘാത ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും അവർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും ഉപജീവനത്തിനായോ താമസത്തിനായോ വഴിക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും കാണേണ്ടതാണ്. പുതിയ പാലം അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, കായിക വിനോദത്തിനായി ആഘാത ബാധിതമാകുന്ന വായന ശാല ഗ്രൗണ്ടിനെ ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുട്ടികൾ / യുവജനങ്ങൾ ഒഴികെ പരോക്ഷമായി ആഘാത ബാധിതമാകുന്ന മറ്റ് വ്യക്തികളെയോ, കുടുംബങ്ങളെയോ, കണ്ടെത്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല.

5.1.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ

(ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകൾ)

കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രസ്തുത സ്ഥലങ്ങളുടെ 8 ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയത്. പ്രസ്തുത ഉടമകളുടെ പേരും ഓരോരുത്തർക്കും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പട്ടിക 5.1.1ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 5.1.1 ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഉടമയുടെ പേരും അഡ്രസ്സും	സർവ്വേ നമ്പർ	പ്രത്യഘാതം
1. എരഞ്ഞൊളി വില്ലേജ്			
1	രാജൻ, ചെറുസാരി, പടിക്കാരത്തിൽ ഹൗസ്, ഉമ്മൻ ചിറ, 9947112454	257/6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം ▪ തെങ്ങ് -2, തേക്ക് തൈ (2)
2	സജ്ജന.കെ, സജ്ജന നിവാസ്, വെണ്ടുട്ടായി, പി.ഒ പിണറായി, 8075768137, 9447321378 (സഹദേവൻ)	129/180	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം ▪ ചുറ്റുമതിൽ, ▪ മഹാഗണി-2, കവുങ്ങ്-7, വാഴ-2, കശുമാവ്-1
3	ചെറുവാരി നാണു (late) ഒരുമ നിവാസ്, എസ്.എൻ പുരം, ഉമ്മൻച്ചിറ പി.ഒ, 9947938010	130/2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം ▪ തെങ്ങ് -2
4	ചെറുവാരി ഓമന ഒരുമ നിവാസ്, എസ്.എൻ പുരം പി.ഒ, ഉമ്മൻച്ചിറ, 9947938010	130/107	<ul style="list-style-type: none"> ▪ തെങ്ങ് -3 ▪ തേക്ക്-1 ▪ വാഴ-15
5	ശ്രീനാരായണ വായനശാല, എസ്.എൻ പുരം, ഉമ്മൻച്ചിറ പി.ഒ, 9446654286 /9495744316	130/1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ കുട്ടികൾ കളിക്കുന്ന ഗ്രൗണ്ട് ▪ തെങ്ങ് -1 ▪ തേക്ക്-1
2. പിണറായി വില്ലേജ്			
6	മിഥുൻ പ്രകാശ് † മുകിൽ പ്രകാശ്, ഗാന നിവാസ്, ചൊവ്വ പി.ഒ, കണ്ണൂർ. 9895227684/9538895819	75/101, 75/102, 75/103	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം, ▪ തെങ്ങ് -1
7	സി. പ്രഭാകരൻ ചക്യാരത്ത്, സദ്മം, കുളിബസാർ, വടക്കുമ്പാട്ട് പി.ഒ, തലശ്ശേരി, 9495262270	76/123	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം, ▪ തെങ്ങ് -7, തെങ്ങിൽ നിന്നുള്ള വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടും, ▪ പാലം സ്ഥലത്തിന് മുകളിലൂടെ പോകുന്നതിനാൽ ബാക്കി വരുന്ന സ്ഥലം ഉപയോഗ ശൂന്യം

8	രാധ പരപ്രത്ത് മുതൽപേർ, കരിമ്പന ഹൗസ്, വടക്കുമ്പാട്ട്, തലശ്ശേരി, 7909210016 / 9847976293	76/113, 114, 115	<ul style="list-style-type: none"> ▪ സ്ഥലം, ▪ തെങ്ങ്
---	---	---------------------	--

5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ

വനാവകാശ നിയമത്തിൽ കീഴിൽ വരുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതു മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

കുടുംബങ്ങൾ ഉപജീവനത്തിനായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പൊതുവിഭവങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

സർക്കാർ നൽകിയിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല

5.5 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങൾ നഗരപ്രദേശങ്ങൾ അല്ല.

5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

മൂന്ന് വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയെ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല.

5.6.1. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലത്ത് ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വിവിധ വൃക്ഷങ്ങൾ ഉണ്ട്. തെങ്ങ്, കവുങ്ങ്, മഹാഗണി, തേക്ക് എന്നിവയാണ് പ്രധാന വൃക്ഷങ്ങൾ.

അദ്ധ്യായം 6

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സ്ഥിതിയെ കുറിച്ചാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ദുർബല ജനവിഭാഗം, പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവനോപാധി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിതമായ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവത്കരണം എന്നിവയും അനുബന്ധ വിവരങ്ങളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിൽ നിന്നുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ ആണ്. പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 15-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട കിഴക്കുംഭാഗം എന്ന സ്ഥലത്തു നിന്നും, എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 3-ാം വാർഡിൽ ഉൾപ്പെട്ട എസ്.എൻ പുരം പ്രദേശത്തു നിന്നുമുള്ള ഭൂമിയാണ് പദ്ധതിക്കായി ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, 2011 സെൻസക്സ് പ്രകാരം പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ 7833 കുടുംബങ്ങളിലായി 33,706 അംഗങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. ഇതിൽ 46.1 ശതമാനം പുരുഷന്മാരും 53.9 ശതമാനം സ്ത്രീകളുമാണ്. പട്ടിക ജാതി ജനസംഖ്യ 1.7 ശതമാനവും, പട്ടിക വർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ 0.2 ശതമാനവും മാത്രമാണ്. ബീഡി നിർമ്മാണമായിരുന്നു പ്രദേശത്തെ പ്രധാന തൊഴിൽ. എന്നാൽ, എരഞ്ഞോളി പഞ്ചായത്തിലെ ജനസംഖ്യ 25,818 ആണ് അതിൽ 45.5% പുരുഷന്മാരും 54.5% സ്ത്രീകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. പട്ടിക ജാതി ജനസംഖ്യ 1.4 ശതമാനവും, പട്ടിക വർഗ്ഗ ജനസംഖ്യ 0.2 ശതമാനവും മാത്രമാണ്.

സാമൂഹ്യാഘാത പഠന സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത 8 ഭൂവുടമകളിൽ, 3 പേർ മാത്രമാണ് പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്നത്. ആകെ കുടുംബാംഗങ്ങളിൽ, 60 ശതമാനം പുരുഷന്മാരും 40 സ്ത്രീകളും ഉൾപ്പെടുന്നു. ഈ മൂന്ന് കുടുംബങ്ങളിലായി 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള 2 അംഗങ്ങളാണ് ഉള്ളത്. സാമൂഹ്യ പശ്ചാത്തലം പരിശോധിച്ചാൽ,

ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവരം നൽകിയ എല്ലാ കുടുംബങ്ങളും ഹിന്ദു മതത്തിൽ, മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. പെയിൻറിങ്, ഓട്ടോ ഡ്രൈവർ, ടെയ്ലറിങ്ങ് സ്ഥാപനം, റിട്ടയേഡ് ഗവൺമെന്റ് ഉദ്യോഗസ്ഥൻ, വിദേശ ജോലി എന്നിവയാണ് പ്രധാന തൊഴിൽ മേഖലകൾ.

6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും

ലഭ്യമായ വിവരം അനുസരിച്ച്, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ പെയിൻറിങ്, ഓട്ടോ ഡ്രൈവർ, ടെയ്ലറിങ്ങ് സ്ഥാപനം, സർക്കാർ ഉദ്യോഗം, വിദേശ ജോലി എന്നിവയെ ആശ്രയിച്ച് ജീവിക്കുന്നവരാണ്. രണ്ട് കുടുംബങ്ങൾ ദാരിദ്ര്യ രേഖക്ക് താഴെയുള്ളവർക്കുള്ള പിങ്ക് കളർ റേഷൻ കാർഡും, മറ്റ് കുടുംബങ്ങൾ ദാരിദ്ര്യ രേഖക്ക് മുകളിലുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള നീല അല്ലെങ്കിൽ വെള്ള റേഷൻ കാർഡുമാണ് കൈവരും വച്ചിരിക്കുന്നത്.

6.3. ദുർബലജനവിഭാഗം

പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന മൂന്ന് പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ, രണ്ട് കുടുംബങ്ങളിൽ 60 വയസ്സിന് മുകളിലുള്ള ഓരോ അംഗങ്ങൾ ഉണ്ട്.

6.4 ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, 7 ഭൂവുടമകളും പദ്ധതിബാധിത ഭൂമി പ്രധാനമായും തെങ്ങിൻ പറമ്പായി ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നു. കൂടാതെ, ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ തേക്ക്, മഹാഗണി, കവുങ്ങ് തുടങ്ങിയ വൃക്ഷങ്ങളോ, അതിന്റെ തൈകളോ ഉണ്ട്. ഇതിൽ, കിഴക്കുംഭാഗം പ്രദേശത്ത് നിന്നുള്ള ഒരു ഭൂവുടമ അദ്ദേഹത്തിന് പദ്ധതി ബാധിത ഭൂമിയിലെ തെങ്ങിൽ നിന്ന് ലഭിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുമെന്നറിയിച്ചു. എസ്.എൻ പുരം ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള മറ്റൊരു പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലം കുട്ടികളുടെ കളി സ്ഥലമായി (play ground) ഉപയോഗിച്ച് വരുന്നതായിരുന്നു. പദ്ധതി വരുന്നതോട് കൂടി കുട്ടികൾക്ക് / യുവജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ കളിസ്ഥലം നഷ്ടപ്പെടും.

6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്ത് സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇല്ല.

6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ

കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകളിൽ ആരുടേയും ഉപജീവന മാർഗ്ഗം ബാധിക്കപ്പെടുന്നില്ല. എങ്കിലും, തെങ്ങ്, മഹാഗണി, തേക്ക്, കവുങ്ങ് തുടങ്ങിയ മരങ്ങളോ, ഫല വൃക്ഷങ്ങളോ നഷ്ടപ്പെടുമ്പോൾ അതിൽ നിന്ന് ഭൂവുടമകൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ട വരുമാനം ബാധിക്കപ്പെടും.

6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും

ശ്രീനാരായണ വായന ശാല & ഗ്രന്ഥാലയം എന്ന പേരിൽ ഉള്ള ഒരു വായന ശാല കമ്മറ്റി ഒഴികെ, പ്രത്യേക സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളൊന്നും പ്രദേശത്തില്ല. ശ്രീനാരായണ വായന ശാല & ഗ്രന്ഥാലയത്തിന്റെ പേരിൽ വാങ്ങിയ ഭൂമിയിൽ നിന്ന് പ്രസ്തുത പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ

പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഭരണസംഘടനകളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളില്ല.

6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

പ്രദേശത്തെ ഒരു യുവജന സംഘടനയുടെ (DYFI) സ്തുപം പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നു.

6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ

പൗരസംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ ഏറ്റെടുക്കലിൽ ഉൾപ്പെട്ടതായി കാണുന്നില്ല.

6.11. പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ധർമ്മടം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും തലശ്ശേരി നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുക എന്നതാണ് നിലവിലെ പദ്ധതി. നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് ഒരു വി.സി.ബി കം ഫുട് ബ്രിഡ്ജ് ആണ് ഉള്ളത്. വലിയ വാഹനങ്ങൾക്ക് ഗതാഗതം സാധ്യമല്ലാത്തതിനാലും, പാലത്തെ പിണറായി പഞ്ചായത്തിലെ പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പാത ഇല്ലാത്തതിനാലും നിലവിൽ ഈ പാലത്തിലൂടെ

വാഹന ഗതാഗതം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. എന്നാൽ, ടി പാലത്തെ പ്രധാന റോഡുകളുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പുതിയ രണ്ടു വരി പാതയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തി പുരോഗമിക്കുന്നതിനാൽ അതിനനുസൃതമായി സുരക്ഷിതമായ വാഹന ഗതാഗതം സാധ്യമാക്കുന്നതും പദയാത്രികരുടെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതുമായ സൗകര്യമുള്ള ഒരു പാലം ആവശ്യമാണ്. ഈ ഒരു ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് പുതിയ പാലത്തിന്റെയും അനുബന്ധ റോഡിന്റെയും നിർമ്മാണ പദ്ധതി ഡിസൈൻ ചെയ്ത തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

ടി പദ്ധതി പൂർത്തീകരിക്കുന്നതോട് കൂടി പ്രദേശവാസികൾക്ക് ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ടൗണിലേക്കും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നതിനായി പാലവും റോഡും വളരെയധികം സഹായകരമാവുകയും, അതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുകയും ചെയ്യും. പത്തൊമ്പത് വാർഡുകൾ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിൽ മിക്കവാറും എല്ലാ വാർഡുകളിലും തന്നെ ഒന്നോ അതിലധികമോ പ്രൈമറി സ്കൂളുകൾ ഉണ്ട്. ആകെ, 9 ലോവർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളും 6 അപ്പർ പ്രൈമറി സ്കൂളുകളും ഉണ്ട്. പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിന്റെ അതിർത്തി പങ്കുവെക്കുന്ന ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്. അതിനാൽ തന്നെ എരഞ്ഞോളി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള കുട്ടികൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസ ആവശ്യത്തിനായി പിണറായി പഞ്ചായത്തിലെ സ്കൂളുകളിൽ പോകുന്നതിനുള്ള എളുപ്പ മാർഗ്ഗമാകും പുതിയ പാലം. കൂടാതെ, പാലത്തിന്റെ എരഞ്ഞോളി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് പിണറായി, മാമ്പ്രം, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നതിനും, പിണറായി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തലശ്ശേരി എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും.

6.12. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

നിലവിൽ പ്രദേശത്ത് പ്രത്യേകിച്ച് കിഴക്കുംഭാഗം പ്രദേശത്ത് വാഹന ഗതാഗതം പരിമിതമാണ്. വാഹന ഗതാഗതം ഉള്ള എസ്.എൻ പുരം ഭാഗത്താണെങ്കിൽ ബസ് റൂട്ടും കുറവാണ്. മറ്റ് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം തന്നെ പ്രദേശവാസികൾക്ക് ഏറെക്കുറെ പ്രാപ്യമാണ്.

അദ്ധ്യായം 7

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സ്മാപന സംവിധാനം

7.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്മാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 43 ഉം കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015, ചട്ടം 22 ഉം നിർവ്വചിക്കുന്നതിന് പ്രകാരം, സർക്കാർ നിയമിക്കുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ആയിരിക്കും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം. സർക്കാരിന്റെയും, പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള കമ്മീഷണറുടെയും മേൽനോട്ടത്തിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും വിധേയമായി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ തന്റെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള സ്കീമിന്റെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനും മേൽനോട്ടത്തിനും ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതാണ്. കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയി നിയോഗിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നത് കണ്ണൂർ കളക്ടർ ആണ്. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആണ്.

കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ഉം 23/09/2015ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും കേരള

സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2 കമ്മിറ്റികളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് - ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയും. എന്നാൽ 14.02.2019 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് GO (MS)No.56/2019/RD പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റി നിറുത്തലാക്കി.

ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ജില്ലാ കളക്ടർ
- പുനരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ
- സാമ്പത്തിക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അർത്ഥനാധികാരികളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന വില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. പദ്ധതിബാധിതരുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് തഹസിൽദാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന 29/12/2017 തീയതിയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള തുക അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ സ്ഥലപരിശോധന, വിചാരണ, തെളിവെടുപ്പ് എന്നീ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പ് വരുത്തി ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി, ആയതിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ലാൻറ് റെവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ അംഗീകാരം നേടിയ ഭൂമിവിലയും, കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ തയ്യാറാക്കിയ കെട്ടിടവില, വൃക്ഷ വിലയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയ നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തോട് വിശദീകരിക്കും. പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ടി അനുമതിയും പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള മീറ്റിംഗ് മിനിറ്റ്സും ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കും. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരം പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിക്ക്/ കുടുംബത്തിന് അനുമതി പത്രത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

7.2. സർക്കാരിൽ സ്മാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടാക്കി വിവരിക്കുക

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 4 അനുശാസിക്കുന്നു. കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി വ്യക്തികളെയോ സംഘടനകളെയോ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റായി സർക്കാരിന് കാലാനുസൃതമായി അനുമതി നൽകാമെന്ന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ന്റെ ചട്ടം 9 ൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം എറണാകുളം, കളമശ്ശേരി ആസ്ഥാനമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സിനെ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി 2024 മെയ് 28 തിയ്യതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/7839/2023-C2 പ്രകാരം കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ഉൾപ്പെടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസ്സ്, കളമശ്ശേരി ഉത്തരവാദിത്തപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

7.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ബാധകമല്ല

7.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം ബാധകമായിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 8

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

8.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൂമിയുടെയും പ്രദേശത്തിൻറെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൂമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദുരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനരധിവാസ-പുനസ്ഥാപന പാക്കേജും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യും.

8.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും

ബാധകമല്ല

8.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 9

സാമൂഹ്യ പ്രത്യുല്പാദന ദുരീകരണ പദ്ധതി മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

9.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ

- ഭൂമിയുടെ വിലയും നഷ്ടപരിഹാരവും
- സമയാധിഷ്ടിതമായ ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ
- പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം വരാത്ത വിധത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായ നീക്കം ചെയ്യൽ

9.2. റിപ്പോർട്ടിങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ പിണറായി, എരഞ്ഞോളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ റിപ്പോർട്ടിംഗ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 പ്രകാരമായിരിക്കും. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ ആയി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടർ, പദ്ധതിയുടെ പുനരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ തയ്യാറാക്കലിനും നടത്തിപ്പിനും നിരീക്ഷണത്തിനും ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ടി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ എൽ.എ. (ജനറൽ), തലശ്ശേരി ആണ്. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ തയ്യാറാക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ കരട് രേഖ ജില്ലാതല പുനരധിവാസ

പുനസ്ഥാപന കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കുകയും സംസ്ഥാനതല മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്യണം.

9.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 10

നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും - അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

10.1 പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ ധർമ്മടം നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന പിണറായി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും തലശ്ശേരി നിയോജക മണ്ഡലത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന എരഞ്ഞോളി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിനേയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ച്, പ്രദേശവാസികളുടെ ദൈനംദിന കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ടൗണിലേക്കും മറ്റും സഞ്ചരിക്കുന്നത് എളുപ്പമാക്കുന്നതിലൂടെ പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങളുടെ കാർഷിക, സാമ്പത്തിക, വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുക എന്നതാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രഥമ ലക്ഷ്യം. കൂടാതെ, പാലത്തിന്റെ എരഞ്ഞോളി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശ വാസികൾക്ക് പിണറായി, മാമ്പ്രം, കണ്ണൂർ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് പോകുന്നതിനും, പിണറായി ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തലശ്ശേരി പ്രത്യേകിച്ച് റയിൽവെ സ്റ്റേഷനിൽ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രധാന സ്ഥലങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതിനും എളുപ്പമാർഗ്ഗമായും ഈ പാലത്തെ പ്രയോജനപ്പെടുത്താം. അതിലൂടെ യാത്രികരുടെ യാത്രാ സമയവും ഇന്ധനവും ലാഭിക്കുകയും ചെയ്യും. ഈ ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിലേക്കായി ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം (0.3950 ഹെക്ടർ) മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത് എന്നാണ് പഠന സംഘത്തിന് മനസിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നിരുന്നാലും കിഴക്കുംഭാഗം ഭാഗത്ത് അനുബന്ധ റോഡിന്റെ വീതി 10 മീറ്റർ ആക്കേണ്ടതിനാൽ റോഡിന്റെ ഇരുവശങ്ങളിൽ നിന്നും 2 മീറ്റർ വീതം കൂടി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട എഞ്ചിനീയറുമായും പ്രദേശവാസികളുമായും സംസാരിച്ചതിൽ നിന്നും മനസിലാക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിലെ അലൈൻമെന്റ് പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശമായ സ്ഥലത്തിൽ കുറവ് വരുകയും, മരങ്ങൾ, ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ എന്നിവ

നഷ്ടപ്പെടുക, വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുക, ബാക്കി വരുന്ന ഭൂമി ഉപയോഗ ശൂന്യമാവുക, ഭൂമിയോട് ചേർന്നുള്ള ചുറ്റുമതിൽ നഷ്ടപ്പെടുക, കുട്ടികളുടെ കളിസ്ഥലം നഷ്ടപ്പെടുക തുടങ്ങിയ ആഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട് എങ്കിലും സർവ്വേയിൽ പങ്കെടുത്ത പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകൾക്കും പ്രദേശവാസികൾക്കും പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണെന്നാണ് മനസ്സിലാക്കാൻ സാധിച്ചത്.

10.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞോളി എന്നീ വില്ലേജുകളിൽ നിന്ന് ഏകദേശം 0.3950 ഹെക്ടർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ അനുകൂലവും പ്രതികൂലവുമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, ചെറിയ തോതിലുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഭൂവുടമകൾക്കുണ്ടാകാമെങ്കിലും പദ്ധതി, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമാകും എന്നതിനാൽ ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണുള്ളത് എന്ന് പഠന സംഘം മനസ്സിലാക്കുന്നു. ആയതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന്റെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിലൂടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം, യഥാസമയം നൽകിയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിച്ച് കൊണ്ടും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടുത്താത്ത വിധത്തിൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തണം.
- പാലം നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി ഭൂമി വിട്ട് നൽകുമ്പോൾ, ബാക്കി വരുന്ന ഭൂമിക്ക് മുകളിലൂടെ പാലം പോകുന്നതിനാൽ, ആ ഭൂമി ഉപയോഗ ശൂന്യമാകും എന്ന ഭൂവുടമയുടെ പരാതിയുടെ നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച്, ന്യായമാണെങ്കിൽ ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്ക് പരിഗണിക്കുക..
- കിഴക്കുംഭാഗം പ്രദേശത്ത് അനുബന്ധ റോഡിന്റെ വീതി 10 മീറ്ററാക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കുമ്പോൾ, പദ്ധതി ബാധിതമാക്കാൻ സാധ്യതയുള്ള ഭൂമിയുടെ സർവ്വേ നമ്പർ 4(1) വിജ്ഞാപനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്ന ഭൂവുടമയുടെ പരാതി പരിശോധിച്ച്, RFCTLARR Act പ്രകാരം ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ഭൂവുടമക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായ്, യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

സുചനകൾ

1. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013
2. കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015

3. കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നയം.
4. 2024 മെയ് 28 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റ് (അസാധാരണം) നമ്പർ 1710 ൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്ടറുടെ 2024 മെയ് 27 തീയതിയിലെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKNR/7839/2023-C2.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യഘാത ലഘുകരണ നിർവ്വഹണ
ആസൂത്രണം.

അദ്ധ്യായം 11

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണം

11.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതം വിലയിരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 12.06.2024 തീയതിയിൽ പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രാഥമിക സന്ദർശനം നടത്തി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പൊതുവിൽ വിലയിരുത്തുകയും പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ മുൻപേ തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. പിന്നറായി വില്ലേജിൽ നിന്നുള്ള ഭൂവുടമകളെ കണ്ടെത്താൻ സാധിക്കാത്തതിനാൽ വാർഡ് മെമ്പറിൽ നിന്നും മറ്റും ഫോൺ നമ്പർ ശേഖരിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ടവരെ വിളിക്കുകയും വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു.

പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായി 12.08.2024 തീയതിയിൽ എസ്.എൻ പുരം, ശ്രീ നാരായണ വായനശാല ഹാളിൽ ഉച്ചക്ക് 2.30 മണിക്ക് ഒരു പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം സർവ്വെയിലൂടെ ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്തും, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും, ടി റിപ്പോർട്ടിലേക്ക് ആവശ്യമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും തിരുത്തലുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിബാധിത ഭൂവുടമകൾക്ക് അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിദ്ധ്യവും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥർ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ മറുപടി നൽകും.

11.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മാണ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ തലശ്ശേരി താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പിണറായി, എരഞ്ഞാളി വില്ലേജുകളിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുക/അളവ് കുറയുക, ഫല വൃക്ഷങ്ങൾ / മരങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുക, വരുമാനം നഷ്ടപ്പെടുക, കളിസ്ഥലം ബാധിക്കപ്പെടുക, തുടങ്ങിയ വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 & കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, ടി നിയമത്തിൻറെയും ചട്ടത്തിൻറെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പിൻറെ 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് നൽകുക.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂവുടമകൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രദേശവാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ വീടുകളിലേക്കും വസ്തുവകകളിലേക്കും പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.
- പാലം നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ടി ഭൂമി വിട്ട് നൽകുമ്പോൾ, ബാക്കി വരുന്ന ഭൂമിക്ക് മുകളിലൂടെ പാലം പോകുന്നതിനാൽ, ആ ഭൂമി ഉപയോഗ ശൂന്യമാകും എന്ന ഭൂവുടമയുടെ പരാതിയുടെ നിജ സ്മിതി പരിശോദിച്ച്, ന്യായമാണെങ്കിൽ ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടിക്ക് പരിഗണിക്കുക..
- കിഴക്കുംഭാഗം പ്രദേശത്ത് അനുബന്ധ റോഡിൻറെ വീതി 10 മീറ്ററാക്കി വർദ്ധിപ്പിക്കുമ്പോൾ, പദ്ധതി ബാധിതമാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ഭൂമിയുടെ സർവ്വെ നമ്പർ 4(1) വിജ്ഞാപനത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല എന്ന ഭൂവുടമയുടെ പരാതി

പരിശോധിച്ച്, RFCTLARR Act പ്രകാരം ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം ഭൂവുടമക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്ല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷ തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

11.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ട പരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 23.09.2015 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിനുമുള്ള പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ കിഴക്കുംഭാഗം - എസ്.എൻ പുരം പാലം, അനുബന്ധ റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമാണ്.

11.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ

പദ്ധതിരേഖയിൽ പ്രത്യേകമായി ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന നടപടികളെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരി നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടില്ല.

11.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര കുറവ് വരുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നു. എന്നിരുന്നാലും കിഴക്കുംഭാഗം ഭാഗത്ത് അനുബന്ധ റോഡ് 10 മീറ്റർ ആക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഇരുവശങ്ങളിൽ നിന്നും രണ്ട് മീറ്റർ വീതം ഏറ്റെടുക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പദ്ധതി രൂപരേഖയിൽ ആവശ്യമെങ്കിൽ ടി മാറ്റം ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടി വരും.

11.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം കൃത്യമായി പാലിച്ചു കൊണ്ട്, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി 23.09.2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച G.O(MS) No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പട്ടിക 7.6.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 11.6.1 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണപദ്ധതി

ക്രമ നമ്പർ	പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതം	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം	സമയക്രമം	നിരീക്ഷണ സൂചികകൾ
1	സ്ഥലം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക	കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചട്ടം 2015 പ്രകാരമുള്ള സമയക്രമം	ന്യായമായ ഭൂമി വിലയും നിയമാധിഷ്ടിതമായ മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
2	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
3	കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വസ്തുവിനോട് ചേർന്നുള്ള ആസ്തികളുടെ നഷ്ടം.	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക		ഭൂവുടമകളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ആസ്തികളുടെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയും അവയുടെ മൂല്യ നിർണ്ണയ നടപടികൾ കൃത്യമായി ഉടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക
4	പ്രവേശനം തടസപ്പെടാത്ത വിധത്തിൽ മതിയായ വഴി ലഭ്യമാക്കണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഭൂവുടമകളുടെ വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനം തടസ്സപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള മർഗങ്ങൾ മുൻപേ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.		പദ്ധതിമൂലം ആരുടെയും സഞ്ചാരസാഹസ്യവും, വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ
5	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.		പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം വരുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ
6	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കാൻ	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക		പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിനു മുമ്പേ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം ആസൂത്രണം ചെയ്യുക

				ശാസ്ത്രീയമായും സമയാധിഷ്ടിതമായും നീക്കം ചെയ്യും എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക
--	--	--	--	--

7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

ബാധകമല്ല